

ΕΞ.-ΕΠΕΙΓΟΝ
ΜΟΝΟ ΜΕ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ &
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΣΤΙΚΗΣ &
ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Ταχ. Δ/ση : Σταδίου 27
Ταχ. Κώδικας : 101 83, Αθήνα
Πληροφορίες : 213 136 1034, 1257, 1265,
213 136 1320, 1369

Αθήνα, 13 Οκτωβρίου 2021

Α.Π.: 75046

ΠΡΟΣ:

1. Ελληνικές Προξενικές Αρχές
(μέσω της ΣΤ3 του ΥΠΕΞ, e-mail: dst3@mfa.gr)
2. Ειδικό Ληξιαρχείο

Εγκύκλιος: 697/2021

ΘΕΜΑ: «Τροποποιήσεις ληξιαρχικής νομοθεσίας, πρόσβαση Ελληνικών Προξενικών Αρχών στο πληροφοριακό σύστημα «Μητρώο Πολιτών»»

Σχετ.: Διατάξεις Κεφαλαίου Γ' του ν. 4674/2020 (Α' 53/11-03-2020).

Σας γνωρίζουμε ότι την 11η.3.2020, στο υπ' αριθμ. Α' 53 Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, δημοσιεύθηκε ο ν. 4674/2020 του Υπουργείου Εσωτερικών, με τίτλο «Στρατηγική αναπτυξιακή πολιτική των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ρύθμιση ζητημάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις», ο οποίος στο Κεφάλαιο Γ' περιλαμβάνει διατάξεις που αφορούν σε τροποποιήσεις της ληξιαρχικής νομοθεσίας.

Μία εκ των βασικών τροποποιήσεων που επέφερε ο εν λόγω νόμος είναι η προβλεπόμενη στο άρθρο 40 παρ. 2 του ν. 344/1976, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 29 του ν. 4674/2020, υποχρέωση των Ελληνικών Προξενικών Αρχών περί σύνταξης ή μεταγραφής των ληξιαρχικών πράξεων, που αφορούν σε γεγονότα αστικής κατάστασης Ελλήνων πολιτών, τα οποία συνέβησαν στην αλλοδαπή, απευθείας στο πληροφοριακό σύστημα «Μητρώο Πολιτών».

Ενόψει των ανωτέρω, σας ενημερώνουμε, ότι από την 1^η Ιανουαρίου 2022 τα **έμμισθα ελληνικά Προξενία** αποκτούν πρόσβαση στο «Μητρώο Πολιτών» και από την ημερομηνία αυτή και εντεύθεν όλες οι ληξιαρχικές καταχωρίσεις θα διενεργούνται αποκλειστικά και μόνο εντός του πληροφοριακού συστήματος, **χωρίς να απαιτείται η μεταγραφή της προξενικής ληξιαρχικής πράξης στο Ειδικό Ληξιαρχείο, όπως συμβαίνει μέχρι σήμερα.**

Τα άμισθα Προξενεία δεν θα έχουν πρόσβαση στο Μητρώο Πολιτών, οπότε δεν θα καταρτίζουν Ληξιαρχικές Πράξεις.

Αναλυτικά, οι τροποποιήσεις που εισήγαγε ο νέος νόμος είναι οι εξής:

Α. Με το άρθρο 29 του ν. 4674/2020, το άρθρο 40 του ν. 344/1976 αντικαταστάθηκε ως ακολούθως:

«1. Καθήκοντα ληξιάρχου για τους Έλληνες της αλλοδαπής ασκεί ο Προϊστάμενος της Ελληνικής Προξενικής Αρχής ή ο υπηρετών σε αυτήν υπάλληλος που ορίζεται από αυτόν. Αυτοί συντάσσουν, κατά τις διατάξεις του παρόντος, πρωτογενείς ληξιαρχικές πράξεις για γεγονότα αστικής κατάστασης Ελλήνων πολιτών εγγεγραμμένων κανονικά στα ισχύοντα δημοτολόγια της Χώρας. Επίσης μεταγράφουν ληξιαρχικές πράξεις επιχωρίων αρχών της αλλοδαπής που αφορούν σε γεγονότα αστικής κατάστασης Ελλήνων πολιτών εγγεγραμμένων κανονικά στα ισχύοντα δημοτολόγια της Χώρας.

2. Η σύνταξη ή η μεταγραφή των ανωτέρω ληξιαρχικών πράξεων από τα πρόσωπα της προηγούμενης παραγράφου διενεργείται στο πληροφοριακό σύστημα «Μητρώο Πολιτών» του άρθρου 115 του ν. 4483/2017 (Α' 107).

3. Σε κάθε Προξενική Αρχή τηρούνται τα ληξιαρχικά βιβλία του άρθρου 8 του παρόντος νόμου, όπως ισχύει. Κάθε βιβλίο κλείνεται κατ' έτος και υπογράφεται από τον Προϊστάμενο της οικείας Πρεσβείας.

4. Η βιβλιοδέτηση των ενυπόγραφων εκ μέρους των δηλούντων και των προξένων εκτυπώσεων των καταχωρισμένων στο Πληροφοριακό Σύστημα ληξιαρχικών πράξεων, βαρύνει τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εξωτερικών.»

Σε αυτό το σημείο κρίνεται απαραίτητο να επισημανθούν τα ακόλουθα:

- Οι Ληξιαρχικές Πράξεις καταρτίζονται, εφόσον υφίσταται κανονική εγγραφή σε ισχύοντα Δημοτολόγια. Τούτο, επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 9 του π.δ. 497/1991 (Κώδικας Διαταγμάτων για τα Δημοτολόγια) ορίζεται ότι η Ελληνική ιθαγένεια προκύπτει από το Δημοτολόγιο. Συνεπώς, προκειμένου να καταρτιστεί μια Ληξιαρχική Πράξη, τα Προξενεία και το Ειδικό Ληξιαρχείο δεν λαμβάνουν υπόψη τους εγγραφές σε Μητρώα Αρρένων ούτε σε Ληξιαρχικές Πράξεις Γέννησης, προκειμένου να «διαπιστώσουν» εάν συντρέχει η ιθαγένεια στο πρόσωπο του αιτούντα τη ληξιαρχική εγγραφή.
- Προκειμένου να καταρτισθεί Ληξιαρχική Πράξη Γάμου πρέπει να υφίσταται ενεργή δημοτολογική εγγραφή για εκάτερο των συζύγων. Σε περίπτωση που αμφότεροι ή ένας εκ των συζύγων έχουν ήδη αποβιώσει, τούτο οφείλει να αποτυπώνεται ως πληροφορία στις παρατηρήσεις της Ληξιαρχικής Πράξης Γάμου. Το Δημοτολόγιο δε νομιμοποιείται να

προβαίνει σε δημοτολογική τακτοποίηση του γάμου, εάν αμφότεροι οι σύζυγοι έχουν αποβιώσει ή εάν ο/ η σύζυγος που βρίσκεται εν ζωή είναι αλλοδαπός.

- Ακολούθως, προκειμένου να καταρτισθεί η Ληξιαρχική Πράξη Γέννησης τέκνου πρέπει να υφίσταται ενεργή οικογενειακή μερίδα των γονέων του και πάντα με την επιφύλαξη όσων ορίζει ο Κώδικας Ελληνικής Ιθαγένειας.

Περαιτέρω, παρατίθενται συγκεντρωτικά οι περιπτώσεις για τις οποίες, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, **απαιτείται να προηγηθεί απόφαση καθορισμού ιθαγένειας:**

Α) Σύμφωνα με το άρθρο 26 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 10 του ν.4735/2020:

- «1. Αποκτά την ελληνική ιθαγένεια από γέννηση μετά από την έκδοση απόφασης για τη διαπίστωσή της, κάθε πρόσωπο που ανήκει στις ακόλουθες περιπτώσεις:
 - α) Είναι **τέκνο που έχει γεννηθεί εντός** γάμου από γονείς που δεν ήταν Έλληνες κατά τον χρόνο που γεννήθηκε αλλά η ελληνική τους ιθαγένεια αποκτήθηκε από γεννήσεως μετά τη γέννησή του.
 - β) Είναι **τέκνο που έχει γεννηθεί εντός** υποστατού, **κατά το ελληνικό δίκαιο, γάμου** Έλληνα πατέρα με αλλοδαπή μητέρα πριν τις 18.7.1982, και
 - γ) Είναι **τέκνο που έχει γεννηθεί εντός** ανυπόστατου, κατά το ελληνικό δίκαιο, γάμου Ελληνίδας μητέρας με αλλοδαπό πατέρα πριν τις 8.5.1984.»

Β) Σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν. 3284/2004:

- «Αλλοδαπός που γεννήθηκε χωρίς γάμο των γονέων του αναγνωρίστηκε νόμιμα ως τέκνο Έλληνα, έτσι ώστε να εξομοιώνεται πλήρως με γνήσιο τέκνο του πατέρα του, γίνεται Έλληνας από την αναγνώριση, αν κατά το χρόνο αυτόν είναι ανήλικος».

Συναφώς, στις ως άνω αναφερθείσες περιπτώσεις, τα Προξενία και το Ειδικό Ληξιαρχείο δεν νομιμοποιούνται να καταχωρίζουν Ληξιαρχικές Πράξεις Γέννησης. Επισημαίνεται δε, ότι ακόμα κι αν η κτήση της ελληνικής ιθαγένειας ενός πολίτη ανατρέχει στο χρόνο γέννησής του, δεν συντάσσεται Ληξιαρχική Πράξη Γέννησής του, καθόσον νόμιμο έρεισμα εγγραφής στο Δημοτολόγιο αποτελεί η απόφαση καθορισμού ιθαγένειας και όχι η Ληξιαρχική Πράξη Γέννησης.

- Αναφορικά με τις πρωτογενείς Ληξιαρχικές Πράξεις, τονίζεται ότι αυτές συντάσσονται αποκλειστικά και μόνο από τον εξουσιοδοτημένο προς τούτο υπάλληλο του Προξενείου και όχι από το Ειδικό Ληξιαρχείο. Η σύνταξη πρωτογενούς Ληξιαρχικής Πράξης ενδείκνυται σε περιπτώσεις κατά τις οποίες στην αλλοδαπή ληξιαρχική πράξη δεν αποτυπώνονται οι επιταγές του ελληνικού ουσιαστικού δικαίου.

Προς διευκόλυνσή σας παρατίθενται ενδεικτικές περιπτώσεις για τις οποίες υφίσταται η ανάγκη σύνταξης από το Ελληνικό Προξενείο πρωτογενούς ληξιαρχικής πράξης:

- **Πρωτογενής Ληξιαρχική Πράξη Γάμου:**

Υπάρχει περίπτωση δύο Έλληνες πολίτες ή Έλληνας/ίδα πολίτης να τελέσουν γάμο κατά το Χ.Ο. δόγμα με αλλοδαπή/ό, σε εκκλησία εντός κράτους το οποίο δεν αναγνωρίζει ως τύπο γάμου τον θρησκευτικό (π.χ. Γαλλία, Τουρκία κ.λπ.), τον κρίνει ως ανυπόστατο και κατά συνέπεια δεν εκδίδει πιστοποιητικό γάμου, ούτως ώστε να διενεργηθεί στη συνέχεια η μεταγραφή αυτού και η έκδοση ελληνικής Ληξιαρχικής Πράξης Γάμου. Σε αυτήν την περίπτωση, το κατά τόπον αρμόδιο Ελληνικό Προξενείο οφείλει να συντάξει πρωτογενή Ληξιαρχική Πράξη Γάμου επί τη βάση του εκκλησιαστικού εγγράφου, αφενός διότι πρέπει να ενημερωθεί η αστική κατάσταση του Έλληνα υπηκόου αφετέρου **λόγω του ότι τα εκκλησιαστικά έγγραφα δεν μεταγράφονται στο Ειδικό Ληξιαρχείο.**

- **Πρωτογενής Ληξιαρχική Πράξη Γέννησης:**

Εδώ διακρίνονται διάφορες περιπτώσεις, όπως αυτές έχουν καταστεί γνωστές στο Υπουργείο Εσωτερικών, μέσω ερωτημάτων που τίθενται κυρίως από τις Ελληνικές Προξενικές Αρχές:

- 1) Τέκνο Ελληνίδας γεννημένο εντός τριακοσίων (300) ημερών από τη λύση του γάμου της (ή του ΣΣ) με Έλληνα υπήκοο χωρίς να έχει μεσολαβήσει νέος γάμος ή σύμφωνο συμβίωσης, όπου το πιστοποιητικό γέννησης της επιχώριας αρχής είτε δεν αναφέρει πατέρα είτε αναφέρει κάποιο τρίτο πρόσωπο ως πατέρα. Επειδή οι σχέσεις των μερών ρυθμίζονται από το ελληνικό ουσιαστικό δίκαιο, και ειδικότερα τις διατάξεις του άρθρου 1465 του Α.Κ., σύμφωνα με τις οποίες «το τέκνο που γεννήθηκε κατά τη διάρκεια του γάμου της μητέρας του ή μέσα σε τριακόσιες ημέρες από τη λύση ή την ακύρωσή του τεκμαίρεται ότι έχει πατέρα τον σύζυγο της μητέρας (τέκνο γεννημένο σε γάμο)», το Προξενείο πρέπει να

συντάξει πρωτογενή Ληξιαρχική Πράξη Γέννησης με την οποία βεβαιώνεται το γεγονός της γέννησης, αναφέρεται ως μητέρα η Ελληνίδα πολίτης με τα στοιχεία της κανονικής εγγραφής της στο Δημοτολόγιο και ως πατέρας ο πρώην σύζυγός της, επίσης Έλληνας πολίτης με τα στοιχεία της εγγραφής του στο Δημοτολόγιο. Κατά τα λοιπά, εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια των εμπλεκομένων να ακολουθήσουν τη διαδικασία προσβολής πατρότητας, όπως ορίζεται στο ελληνικό ουσιαστικό δίκαιο.

- 2) Τέκνο Ελληνίδας γεννημένο εκτός γάμου ή Σ.Σ. με πιστοποιητικό γέννησης επιχώριας αρχής, στο οποίο αναγράφονται στοιχεία πατέρα, χωρίς να έχει προηγηθεί αναγνώριση. Το τέκνο, καταρχάς, δηλώνεται πρωτογενώς ως εκτός γάμου, συνεπώς φέρει το επώνυμο της μητέρας του. Εάν ο πατέρας είναι Έλληνας πολίτης, τότε η αναγνώριση πραγματοποιείται βάσει του ελληνικού δικαίου και σημειώνεται στο περιθώριο της Ληξιαρχικής Πράξης Γέννησης ως μεταβολή. Εάν ο πατέρας είναι αλλοδαπός πολίτης, τότε, προκειμένου να δηλωθεί η αναγνώριση, πρέπει πρωτίστως να διαπιστωθεί ποιο είναι το εφαρμοστέο δίκαιο βάσει των διατάξεων του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου.
- 3) Τέκνο γεννημένο εντός γάμου ή Σ.Σ., για το οποίο υπήρξε προσδιορισμός επωνύμου στη Ληξιαρχική Πράξη Γάμου, ωστόσο το πιστοποιητικό γέννησης επιχώριας αρχής αναφέρει διαφορετικό επώνυμο από αυτό το οποίο έχει προσδιοριστεί. Σε αυτήν περίπτωση, συντάσσεται πρωτογενής πράξη με επώνυμο τέκνου εκείνο το οποίο είχε προσδιοριστεί κατά το γάμο.
- 4) Τέκνο γεννημένο εντός γάμου ή Σ.Σ. (π.χ. το τρίτο της οικογένειας) το οποίο στο πιστοποιητικό γέννησης της επιχώριας αρχής φέρει διαφορετικό επώνυμο από εκείνο το οποίο φέρουν ήδη – και έχουν δηλωθεί – τα αδέρφια του. Σύμφωνα με το άρθρο 1505 του Αστικού Κώδικα, το οποίο αποτελεί διάταξη αναγκαστικού δικαίου, το οριζόμενο επώνυμο είναι κοινό για όλα τα τέκνα, συνεπώς, στην ανωτέρω περίπτωση, πρέπει να συνταχθεί πρωτογενής Ληξιαρχική Πράξη Γέννησης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ελληνικό οικογενειακό δίκαιο.
- 5) Σε Ληξιαρχική Πράξη Γέννησης των επιχωρίων αλλοδαπών αρχών, η μητέρα αναγράφεται με διαφορετικό επώνυμο από αυτό με το οποίο είναι εγγεγραμμένη στο Δημοτολόγιο. Ειδικότερα είτε στην οικογενειακή της μερίδα η μητέρα, ως έγγαμη, είναι εγγεγραμμένη με το πατρικό της επώνυμο, ενώ στην αλλοδαπή πράξη αναγράφεται με το συζυγικό ή το αντίθετο, δηλαδή η μητέρα αναγράφεται στην οικογενειακή της μερίδα με το συζυγικό της επώνυμο, ενώ η αλλοδαπή πράξη την αναγράφει με το πατρικό της επώνυμο. Συνεπώς, συντάσσεται πρωτογενής Ληξιαρχική Πράξη Γέννησης από το Ελληνικό Προξενείο, όπου η μητέρα του τέκνου αναγράφεται με επώνυμο αυτό με το οποίο είναι εγγεγραμμένη στο Δημοτολόγιο.

- **Πρωτογενής Ληξιαρχική Πράξη Θανάτου:**

Η σύνταξη πρωτογενούς Ληξιαρχικής Πράξης Θανάτου ενδείκνυται για την περίπτωση κατά την οποία ο/η θανών/ούσα όσο βρισκόταν εν ζωή, ενδεχομένως στο πλαίσιο της πολιτογράφησης του/της στην αλλοδαπή χώρα, είχε μεταβάλλει τα ονοματεπωνυμικά του/της στοιχεία και δεν είχε προβεί σε αντίστοιχη ενημέρωση του Ελληνικού Δημοτολογίου. Σε τέτοια περίπτωση, η Ελληνική Προξενική Αρχή, εφόσον φυσικά δεν τίθεται ζήτημα ταυτοπροσωπίας, δύναται να συντάξει πρωτογενή πράξη θανάτου με στοιχεία θανόντος/θανούσης, όπως αυτά προκύπτουν από τη δημοτολογική του/της εγγραφή. Σκοπός της διαδικασίας είναι να καταστεί δυνατή η διαγραφή του/της αποβιώσαντος/σας από το Δημοτολόγιο και - εάν πρόκειται για άνδρα - από το Μητρώο Αρρένων.

Τονίζεται ιδιαιτέρως ότι, η ανωτέρω περιπτωσιολογία αναφορικά με τη σύνταξη πρωτογενών Ληξιαρχικών Πράξεων από τις Ελληνικές Προξενικές Αρχές είναι απολύτως ενδεικτική, ενώ, σε κάθε περίπτωση, ο/η ασκών/ούσα χρέη Ληξιάρχου οφείλει, στο πλαίσιο της ασκήσεως ελέγχου νομιμότητας, να εξετάζει όλες τις παραμέτρους.

- Αναφορικά με τα Ληξιαρχικά Βιβλία που τηρούνται σε κάθε Προξενική Αρχή, αυτά προβλέπονται στο άρθρο 8 παρ. 3 του ν. 344/1976, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 27 του ν. 4674/2020, και είναι *«το σύνολο ενυπόγραφων εκ μέρους των δηλούντων και του ληξιάρχου εκτυπώσεων των ληξιαρχικών πράξεων του ίδιου τύπου κατ' έτος, οι οποίες καταχωρίζονται στο Πληροφοριακό Σύστημα και έχουν ως αντικείμενο τη βεβαίωση γέννησης, γάμου ή θανάτου φυσικού προσώπου, την ισχύ της συμφωνίας προσώπων που κατάρτισαν σύμφωνο συμβίωσης, τη μεταβολή του περιεχομένου ή τη διόρθωση τέτοιων ληξιαρχικών πράξεων»*.

Συνεπώς, από την 1η/1/2022 και εντεύθεν τα Ληξιαρχικά Βιβλία των έμμισθων Προξενικών Αρχών θα σταματήσουν να είναι χειρόγραφα και θα προκύπτουν αποκλειστικά και μόνο από το σύνολο των ενυπόγραφων εκτυπώσεων των ληξιαρχικών πράξεων εντός του Μητρώου Πολιτών. Δηλαδή, κάθε φορά που καταρτίζεται Ληξιαρχική Πράξη, αυτή εκτυπώνεται, υπογράφεται από τον ασκούντα χρέη Ληξιάρχου και τον δηλούντα και φυλάσσεται, προκειμένου να αποτελέσει μέρος του Ληξιαρχικού Βιβλίου. Αντίγραφο της ληξιαρχικής πράξης δίνεται στον δηλούντα.

Β. Με το άρθρο 31 του ν. 4674/2020, το άρθρο 43 του ν. 344/1976 αντικαταστάθηκε ως ακολούθως:

«1. Στο Ειδικό Ληξιαρχείο μεταγράφονται, σε εξαιρετικές περιπτώσεις ή/και όταν αποδεδειγμένα καθίσταται ανέφικτη η μεταγραφή ή η σύνταξη πρωτογενούς ληξιαρχικής πράξης από τον Προϊστάμενο της αρμόδιας Ελληνικής Προξενικής Αρχής ή τον υπηρετούντα σε αυτήν υπάλληλο που ορίστηκε από αυτόν, πράξεις επιχωρίων αρχών της αλλοδαπής που αφορούν σε γεγονότα αστικής κατάστασης Ελλήνων πολιτών κανονικά εγγεγραμμένων σε ισχύοντα δημοτολόγια, τα οποία γεγονότα συνέβησαν στην αλλοδαπή. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών και Εσωτερικών καθορίζονται οι ανωτέρω περιπτώσεις, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας.

2. Το Ειδικό Ληξιαρχείο δύναται επίσης να συντάσσει εκθέσεις για μεταβολές αστικής κατάστασης Ελλήνων πολιτών κανονικά εγγεγραμμένων σε ισχύοντα δημοτολόγια, οι οποίες (μεταβολές) συνέβησαν στην αλλοδαπή. Ειδικώς, για τα συναινετικά διαζύγια του άρθρου 1441 ΑΚ, το Ειδικό Ληξιαρχείο δύναται να συντάσσει έκθεση πληροφοριακού χαρακτήρα απευθυνόμενη προς το προξενείο κατάρτισης της ληξιαρχικής πράξης γάμου, προκειμένου ο προϊστάμενος της Ελληνικής Προξενικής Αρχής ή ο υπηρετών σε αυτήν υπάλληλος που ορίστηκε από αυτόν, να προβεί στην καταχώριση της συμβολαιογραφικής λύσης γάμου.

3. Κατ' εξαίρεση στο Ειδικό Ληξιαρχείο δύναται να μεταγραφεί ληξιαρχική πράξη θανάτου για Έλληνα πολίτη εγγεγραμμένου μόνο σε Μητρώο Αρρένων.

4. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, το Ειδικό Ληξιαρχείο τηρεί τα βιβλία που προβλέπονται στο άρθρο 8 του παρόντος νόμου».

Επισημαίνεται ότι η ως άνω, προβλεπόμενη στην παρ.1 του άρθρου 43 περιπτώσιολογία, της οποίας θα επιλαμβάνεται το Ειδικό Ληξιαρχείο, ασκώντας συναρμοδιότητα με τα Ελληνικά Προξενία, έχει ήδη καθοριστεί δυνάμει της υπ' αρ. 45927/18-6-2021 κοινής απόφασης του Υπουργού Εσωτερικών και του Υφυπουργού Εξωτερικών (Β' 2705/24-06-2021) και διαλαμβάνει τα ακόλουθα:

«1. Στο Ειδικό Ληξιαρχείο δύνανται να καταχωρίζονται πράξεις επιχωρίων αρχών της αλλοδαπής που αφορούν σε γεγονότα αστικής κατάστασης Ελλήνων πολιτών κανονικά εγγεγραμμένων σε ισχύοντα δημοτολόγια, τα οποία γεγονότα συνέβησαν στην αλλοδαπή, στις ακόλουθες εξαιρετικές περιπτώσεις:

α. Καταχώριση μεταβολών επί ληξιαρχικών πράξεων για τις οποίες απαιτείται αναγνώριση δεδικασμένου αλλοδαπού τίτλου.

β. Καταχώριση γεγονότων τα οποία δε δηλώθηκαν εμπροθέσμως στο κατά τόπον αρμόδιο Προξενείο και πλέον οι ενδιαφερόμενοι είτε διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα, είτε σε διαφορετική χώρα από αυτήν που συνέβη το ληξιαρχικό γεγονός. Η διαμονή στην Ελλάδα αποδεικνύεται με έκδοση και υποβολή βεβαίωσης μόνιμης κατοικίας του άρθρου 279 του ν. 3463/2006 (Α' 114), όπως ισχύει δυνάμει του άρθρου 188 του ν. 4764/2020 (Α' 256). Η διαμονή σε διαφορετική χώρα αποδεικνύεται με έκδοση και υποβολή σχετικής βεβαίωσης από Ελληνική Διπλωματική ή Προξενική Αρχή ή άλλη αρμόδια επιχώρια Αρχή ή Δημόσια Υπηρεσία, επίσημα μεταφρασμένη στην Ελληνική γλώσσα.

γ. Καταχώριση γεγονότων για τη δήλωση των οποίων απαιτείται η διάνυση απόστασης μεγαλύτερης των πεντακοσίων (500) χιλιομέτρων προκειμένου οι ενδιαφερόμενοι να μεταβούν στο κατά τόπον αρμόδιο Προξενείο ή όταν δεν υφίσταται Προξενείο.

δ. Διορθώσεις ληξιαρχικών πράξεων ή βεβαιώσεις ληξιαρχικών γεγονότων δυνάμει τελεσίδικης δικαστικής απόφασης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 782 του Κ.Πολ.Δ.

ε. Καταχώριση ληξιαρχικών γεγονότων, όταν συντρέχει αδυναμία σύνταξης ληξιαρχικών πράξεων από τις Προξενικές Αρχές λόγω αναστολής λειτουργίας τους για λόγους ανωτέρας βίας (π.χ. υγειονομική κρίση, πόλεμος, διακοπή διπλωματικών σχέσεων).

στ. Ληξιαρχικά γεγονότα τα οποία επισυμβαίνουν εντός της χωρικής αρμοδιότητας αμίσθων Προξενείων καταχωρίζονται είτε στο πλησιέστερο έμμισθο Προξενείο είτε απευθείας στο Ειδικό Ληξιαρχείο είτε στο Ειδικό Ληξιαρχείο κατόπιν διαβίβασης από το άμισθο Προξενείο σε αυτό, των μεταφρασμένων αντιγράφων των απαιτούμενων πιστοποιητικών της επιχώριας αρχής.»

- Εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι **η αρμοδιότητα του Ειδικού Ληξιαρχείου είναι πολύ συγκεκριμένη και συντρέχουσα** με τις Ελληνικές Προξενικές Αρχές, στις περιπτώσεις που ρητά αναφέρονται στην προαναφερθείσα κοινή υπουργική απόφαση, καθώς και στις περιπτώσεις σύνταξης εκθέσεων μεταβολών για γεγονότα Ελλήνων πολιτών που συνέβησαν στην αλλοδαπή. Δηλαδή, ο πολίτης έχει τη δυνατότητα, εάν συντρέχει κάποια από αυτές τις περιπτώσεις, να απευθυνθεί είτε στην κατά τόπον αρμόδια Ελληνική Προξενική Αρχή είτε στο Ειδικό Ληξιαρχείο.

- Τα άμισθα Προξενεία δεν θα καταρτίζουν πλέον ληξιαρχικές πράξεις, ωστόσο δύνανται να διαβιβάζουν τα απαραίτητα πιστοποιητικά των επιχωρίων αρχών (επικυρωμένα και μεταφρασμένα) απευθείας στο Ειδικό Ληξιαρχείο με επισυναπτόμενη την αίτηση του ενδιαφερόμενου πολίτη για τον οποίον έχουν επισυμβεί ληξιαρχικά γεγονότα εντός της χωρικής τους αρμοδιότητας.
- Αναφορικά με την προβλεπόμενη στην παρ. 2 του άρθρου 43 έκθεση πληροφοριακού χαρακτήρα, επισημαίνονται τα ακόλουθα :

Έλληνες πολίτες, οι οποίοι έχουν καταρτίσει Ληξιαρχική Πράξη Γάμου σε Ελληνικό Προξενείο (δηλαδή μετά την 1η-1-2022) και στη συνέχεια έλυσαν το γάμο τους συναινετικά με συμβολαιογραφικό έγγραφο στην Ελλάδα, δύνανται να προσέρχονται στο Ειδικό Ληξιαρχείο, προσκομίζοντας τα απαραίτητα δικαιολογητικά, τα οποία παραμένουν στο αρχείο του Ειδικού Ληξιαρχείου. Το τελευταίο, κατόπιν διενέργειας του απαραίτητου ελέγχου νομιμότητας, προβαίνει στη σύνταξη της έκθεσης πληροφοριακού χαρακτήρα, η οποία εμφανίζεται ως εκκρεμότητα στη Ληξιαρχική Πράξη Γάμου που έχει καταρτισθεί στο Προξενείο.

Στη συνέχεια, το Προξενείο καταχωρίζει το διαζύγιο ως μεταβολή στο περιθώριο της Ληξιαρχικής Πράξης Γάμου και, εφόσον το κρίνει απαραίτητο, δύναται να αιτηθεί αντίγραφο από το σχετικό αρχείο του Ειδικού Ληξιαρχείου. Επισημαίνεται ότι, ως ημερομηνία λύσης του γάμου διαλαμβάνεται - κατ' εξαίρεση - η ημερομηνία σύνταξης της προαναφερόμενης έκθεσης από το Ειδικό Ληξιαρχείο. Επισημαίνουμε ότι η ανωτέρω έκθεση δεν αφορά στους Έλληνες πολίτες, οι οποίοι έχουν συντεταγμένη Ληξιαρχική Πράξη Γάμου στο Ειδικό Ληξιαρχείο πριν την 1η-1-2022, επειδή σε αυτή την περίπτωση η λύση του γάμου με συμβολαιογραφικό έγγραφο καταχωρίζεται απευθείας στο Ειδικό Ληξιαρχείο.

- Αναφορικά με τη δυνατότητα μεταγραφής Ληξιαρχικής Πράξης Θανάτου Έλληνα πολίτη εγγεγραμμένου μόνο στα Μητρώα Αρρένων, σας γνωρίζουμε ότι αυτό μπορεί να επισυμβεί μόνο στο Ειδικό Ληξιαρχείο το οποίο είναι αποκλειστικά αρμόδιο για την καταχώριση μιας τέτοιας πράξης.

Τέλος, σας γνωρίζουμε ότι στην επίσημη ιστοσελίδα του Υπουργείου Εσωτερικών, στη διαδρομή www.ypes.gr → Αστική και Δημοτική κατάσταση, μπορείτε να αναζητήσετε τις υπ' αριθμ. **251/2020** (Κυρώσεις σε περίπτωση παράλειψης δήλωσης ληξιαρχικών γεγονότων) και **109/2020** (Τροποποιήσεις ληξιαρχικής νομοθεσίας) Εγκυκλίου του Υπουργείου Εσωτερικών, προκειμένου να αποκτήσετε μια ολοκληρωμένη εικόνα των τροποποιήσεων που εισήγαγε συνολικά ο ν. 4674/2020. Οι Εγκύκλιοι αυτές τυγχάνουν

εφαρμογής, όχι μόνο στα Ληξιαρχεία εντός της Ελληνικής Επικράτειας αλλά και στα Ελληνικά Προξενεία καθώς και στο Ειδικό Ληξιαρχείο.

**Ο Γενικός Γραμματέας
Εσωτερικών & Οργάνωσης**

Μιχάλης Ι. Σταυριανουδάκης

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

1. Διπλωματικό Γραφείο Υφυπουργού Εξωτερικών κ. Ανδρέα Κατσανιώτη
(E-mail: dgyfypex.katsaniotis@mfa.gr)
2. Γενική Γραμματεία Απόδημου Ελληνισμού και Δημόσιας Διπλωματίας
(E-mail: gen.sec.pd@mfa.gr)
3. Η2 Διεύθυνση Προξενικών Υποθέσεων
(E-mail: dh2@mfa.gr)
4. Δήμοι της Χώρας
5. Αποκεντρωμένες Διοικήσεις της Χώρας

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γραφείο κ. Υπουργού Εσωτερικών
2. Γραφείο κ. Αναπληρωτή Υπουργού Εσωτερικών
3. Γενικό Γραμματέα Ιθαγένειας
4. Γεν. Δ/ντή Εσωτερικών και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
5. Γεν. Δ/ντρια Ιθαγένειας